

SOTE-uudistus

Miksi?

- ihmisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- palvelujen yhdenvertaisuuden, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen
- kustannusten kasvun hillitseminen

Mitä?

- Uusi hallinnon taso: maakunnat
- Järjestämisvastuu sote-palveluista 18 maakunnalle
- Monituottajamalli ja laajempi valinnanvapaus
- Valtion ohjauksen vahvistuminen

Milloin?

- Lakipaketti eduskunnan käsiteltävänä
- Lait voimaan 7/2018
- Maakuntavaalit 10/2018
- Maakuntavaltuustot 1/2019
- Järjestämisvastuu maakunnille 1/2020
- Valinnanvapaus laajenee 2020 →

Valinnanvapaus

Valinnanvapaus: ensimmäinen yritys

- Hallituksen esitys eduskunnalle keväällä 2017
- Hallituksen esitys todettiin perustuslain vastaiseksi, sillä mm.
 - Ei turvannut yhdenvertaisia palveluja markkinapuutetilanteissa
 - Liian tiukka aikataulu
 - Julkiseen hallintotehtävään liittyvät ongelmat
- Ongelmien syynä yhtiöittämisvelvollisuus ja kieltä tuottaa valinnanvapauspalveluja omana julkisena tuotantona

Valinnanvapaus: uusi yritys

- Sote-palvelut ovat perusoikeuksia toteuttavia julkisen vallan vastuulle kuuluvia palveluja, ei taloudellista toimintaa.
- Maakunnalla ei ole velvollisuutta yhtiöittää tuotantoaan miltään osin.
- Maakunnalla tulee olla julkinen sote-keskus ja suunhoidon yksikkö.
- Läpinäkyvyys ja julkisen ja yksityisen 'yhdenvertainen' kohtelu.
- Vaiheittainen voimaantulo vuodesta 2020 alkaen.

Sote-keskukset

- Asiakas voi valita julkisen tai yksityisen sote-keskuksen.
- **Palvelut:**
 - Perusterveydenhuollon palveluja
 - Eräitä erikoislääkärin palveluja
 - Sosiaalihuollon ohjausta ja neuvontaa
 - Maakuntien jalkauttamia sosiaalihuollon palveluja + palveluntarpeen arviointia
 - Maakunnan päätöksen mukaan maakunnan jalkauttamia erikoislääkärin palveluja

Asiakassetelit

- **Pääsääntönä** maakunnan velvollisuus käyttää seteliä mm.
 - sosiaalipalveluissa;
 - kuntoutuksessa;
 - kiireettömässä leikkaustoiminnassa;
 - asiakassuunnitelman mukaisissa käynneissä vastaanotolla
- **Poikkeukset:**
 - käyttöalaa voidaan rajata mm. palvelukokonaisuuksien toimivuuden varmistamiseksi
 - ei saa käyttää jos asiakas- tai potilasturvallisuus voi vaarantua
 - ei saa käyttää jos maakunnan liikelaitoksen lakisääteisistä tehtävistä suoriutuminen vaarantuu

Henkilökohtainen budjetti

- Velvollisuus käyttää vanhusten ja vammaisten palveluissa, jos henkilö pystyy itse tai tuettuna suunnittelemaan ja hankkimaan palvelunsa.
- Tuen toteuttaminen käytännössä – miten ja kuka?
- Käyttöönoton aikataulu – tarvitaanko siirtymäaikaa?

Kysymyksiä

- Maakuntien erilaisuus ja liikkumavaran riittävyys?
- Asiakassetelin velvoittavuus ja käyttöalan laajuus?
- Toimeenpanon aikataulu?
- Järjestelmän hallinnointi järjestelmä- ja yksilötasolla?

Kiitos!

eeva.r.nykanen@thl.fi